

MIDDIN-GEZONDHEIDSCENTRUM VAILLANTPLEIN: AVG in de huisartspraktijk

Gezondheidscentrum Vaillantplein biedt huisartsenzorg aan de bewoners van de Haagse Schilderswijk en Transvaal, daklozen, bewoners van enkele maatschappelijke opvanginstellingen en aan twee woonvoorzieningen van Middin voor mensen met een verstandelijke beperking. Voor diverse locaties van Middin in Den Haag, waar nog geen huisartsenzorg in de wijk geregeld is, biedt een van de Artsen Verstandelijke Gehandicapten (AVG's), naast AVG-zorg, ook de huisartsenzorg voor bewoners. Sinds 3,5 jaar ontvangt de AVG regelmatig patiënten in een spreekkamer van Gezondheidscentrum Vaillantplein. Wekelijks is de AVG een vaste middag aanwezig in het gezondheidscentrum. Inmiddels bestaat een intensieve samenwerking tussen de huisartsen en de AVG. Een specialistisch ambulante begeleider van Middin is betrokken voor advies voor het organiseren van zaken zoals huisvesting, financiën en ambulante ondersteuning.

Aanleiding

Vanwege de geografische spreiding en de vele locaties van Middin in Den Haag waren van oudsher al veel huisartsen betrokken bij locaties in de wijk. In 2016 kwam er een extra AVG bij Middin werken voor het centrum Den Haag. Voor een aantal locaties deed zij ook de huisartsenzorg. Het idee ontstond om een werkplek voor de AVG in het centrum te zoeken. Ook omdat het voor de mensen die huisartsenzorg van de AVG ontvangen, prettiger is om het gevoel te hebben 'naar een gewone huisartsenpraktijk te gaan'. Met de huisartsen van Vaillantplein was al een samenwerking, omdat zij de huisartsenzorg boden voor een woonlocatie van Middin. Op deze locatie van Middin ging de nieuwe AVG de echte AVG-zorg leveren en dus meekijken met patiënten met een complexere zorgvraag. Later werd zij ook gevraagd om dat te doen voor de andere locaties, waar de huisartsen de zorg boden. Vervolgens werd dit steeds meer uitgebreid.

Samenwerking tussen huisartsen en AVG

De huisartsen bieden zorg op twee locaties van Middin. De AVG wordt betrokken bij patiënten met psychiatrische problemen en de evaluatie van de psychofarmaca. De AVG neemt deel aan een multidisciplinair overleg (MDO) over mensen met een

PROFIEL:

Middin

- 5000 cliënten verspreid over 193 locaties in Zuid-Holland
- begeleiding, werk en dagbesteding voor diverse doelgroepen
- regio Den Haag: 5 parttime AVG's, 1 aios AVG, 1 basisarts, 1 parttime huisarts voor de huisartsenzorg op de grote locatie, doktersassistentes en een praktijkverpleegkundige

Huisartsen Vaillantplein

- 4700 patiënten die in de Haagse Schilderswijk en Transvaalbuurt wonen en/of verblijven in opvanghuizen en hospicezorg
- veel patiënten met een migratieachtergrond, + 15% is onverzekerd
- opleidingspraktijk die NHG-geaccrediteerd is
- Gezondheidscentrum Vaillantplein is onderdeel van de SHG Groep die uit 8 gezondheidscentra met 5 apotheken bestaat

behandelplek (Wlz met behandeling). En voor de mensen die daar wonen zonder behandelplek (Wlz zonder behandeling) vraagt de huisarts via een verwijzing regelmatig de AVG om mee te kijken, bijvoorbeeld voor het opstellen van niet-reanimeerbeleid en controle van psychiatrische medicatie. De verpleegkundige in de huisartsenpraktijk inventariseert een maal in de drie weken alle vragen op locatie en voert bijvoorbeeld bloeddruk- en diabetescontroles uit. De huisarts en AVG voeren samen met de apotheker de medicijnevaluaties van alle cliënten van de twee locaties uit. Door de vaste werkplek van de AVG op het Gezondheidscentrum Vaillantplein, werd intercollegiaal overleg tussen huisarts en AVG laagdrempelig; dat heeft de samenwerking bevorderd.

AVG Kathleen van den Brink: *‘Op een gegeven moment kwamen de huisartsen ook met verhalen over patiënten in de praktijk met wie ze vastliepen. Want ik zei elke keer: als je vastloopt en je denkt dat de hulpvraag onderliggend met een verstandelijke beperking te maken heeft, kom maar langs.’*

Door de geïntensiveerde samenwerking bij de ingewikkeldere casuïstiek merkten de huisartsen dat de expertise van de AVG, juist ook in de complexe doelgroep van de eigen praktijk van pas kon komen. Deze huisartsen hebben te maken met een speciale doelgroep in deze achterstandswijk waardoor de verstandelijke beperking niet altijd meteen opvalt. En waar het vaak moeilijk is de juiste zorg op de juiste plek te krijgen. De huisartsen kregen scholing over het herkennen van een verstandelijke beperking.

Huisarts Richard Starmans: *‘Ons gezondheidscentrum heeft een wat ingewikkelde populatie. Zoals: veel mensen met een migratieafkomst, een aantal huizen met licht verstandelijk gehandicapt, daklozen, mensen zonder status. Grote groepen met problematieken die voor een deel ook voortkomen uit hun verstandelijke beperkingen. Dat kan lastig zijn en dan is het handig om daar een vorm van back-up bij te hebben. Dat verbetert de kwaliteit van zorg, het maakt het ook efficiënter en niet in de laatste plaats: het vergroot ook je eigen werkplezier. Je veerkracht als huisarts met een ingewikkelde populatie stijgt enorm als je daarover af en toe iemand mag raadplegen.’*

De huisarts raadpleegt de AVG zodra hij er zelf niet meer uitkomt, bij de complexere zorgvragen. Bijvoorbeeld bij patiënten met een verstandelijke beperking bij gedragsproblemen, angstklachten, het vermoeden van dementie, psychiatrische

problemen, slaapproblemen, of somatiek die verbonden is aan een verstandelijke beperking.

AVG Kathleen van den Brink: *‘Een huisarts is er om te kijken of het iets is wat in zijn vakgebied valt. En als dat niet zo is, dan stuurt hij het door. Net als naar een internist, een dermatoloog, en daar zou, als het iemand met een verstandelijke beperking betreft, de AVG eigenlijk ook bij moeten horen. Er zijn vragen die te veel tijd kosten om daar helemaal in te duiken omdat het dan met een verstandelijke beperking of een onderliggend syndroom te maken heeft. Dan kijken we mee. Ook kijken we overkoepelend en intensiever mee bij de MDO's. Dus niet zozeer op één vraag van één huisarts, maar structureel bij de ingewikkelde problemen van mensen die een hoge zorgzwaarte hebben.’*

Voor de huisarts betekent het samenwerken met de AVG en met de specialistisch ambulante begeleider van Middin, dat hij nu mensen met een verstandelijke beperking, bij wie vaak ook sprake is van een cumulatie van problemen op het gebied van bijvoorbeeld huisvesting en financiën, beter kan helpen. Door de inzet van de specialistisch ambulante begeleider lukt het vaak weer om orde aan te brengen in het leven van iemand, waardoor het daarna beter lukt om ook met de gezondheidsproblemen aan de slag te gaan.

Huisarts Richard Starmans: *‘In de samenwerking nu is de bereidheid om problemen op dat gebied op te pakken veel groter. Veel groter dan dat ik hier per keer zou moeten gaan uitzoeken bij wie ik daar nu voor terecht kan. In de waan van alledag en met de drukte lukt dat niet. Nu weet ik gewoon dat ik even kan overleggen waarna het goed wordt opgepakt. Dat wil niet zeggen dat altijd alles lukt, maar je hebt een ingang. Voordat we deze samenwerking hadden, deed je weliswaar je best als huisarts maar kwam je er dan toch vaak niet uit, of je liet het maar liggen en accepteerde dat soms dingen gewoon onmogelijk waren.’*

Voor de AVG betekent het samenwerken met huisartsen dat huisartsen de zorg kunnen bieden in de buurt van de patiënt en passend binnen het vakgebied. Dat voorkomt situaties als een AVG die bijvoorbeeld van Kijkduin naar Zoetermeer moest rijden om een rood oog van een patiënt te bekijken. En dat de AVG zich nu meer kan richten op de complexere zorgvragen.

Afstemming

Huisarts en AVG stemmen af door bij elkaar binnen te lopen op de middag dat de AVG aanwezig is bij Gezondheidscentrum Vaillantplein. En zij zien elkaar periodiek bij MDO's, waarbij ook de persoonlijke begeleider van de bewoners en soms een familielid of een mentor aanwezig is. Ook zien zij wel eens samen een patiënt, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een verstandelijke beperking, bij wie ook somatische zaken en gedragsproblemen spelen. Zij ervaren het samen zien van een patiënt als uiterst effectief. Een gezamenlijk dossier er niet, over en weer wordt schriftelijk gerapporteerd en informatie uitgewisseld. Bij een verwijzing van de huisarts naar de AVG, plant een doktersassistente van Middin een afspraak in. Zij beheert de agenda van de AVG en kan goed inschatten welke hulpvragen welke prioriteit hebben.

Wensen

Voor mensen met een verstandelijke beperking is het laagdrempeliger om naar een consult van de AVG te komen op de voor hen vertrouwde huisartsenpraktijk. De kosten voor AVG-zorg via de Zorgverzekeringswet (Zvw) gaan af van het eigen risico, maar dat zou juist voor deze groep een drempel kunnen zijn.

Voorwaarde voor de succesvolle samenwerking tussen deze huisartsen en AVG is dat zij elkaar periodiek zien, laagdrempelig contact zoeken met elkaar, samenwerken vanuit het belang van de patiënt en met respect voor elkaar. Een gezamenlijk informatiesysteem zou ideaal zijn, maar lijkt moeilijk te organiseren. Informatie-uitwisseling via beveiligde mail werkt ook.

De huisarts pleit ervoor dat de mensen die binnenkomen in daklozenvoorzieningen (via het daklozenloket van de gemeente), meteen daar gescreend worden op verstandelijke beperkingen.

Extra vergoedingen voor huisartsen voor deelname aan MDO's zijn wenselijk. De huisartsenpraktijk is zowel met de zorgverzekeraar als bij Middin, hierover in onderhandeling.

Met slechts 230 AVG's is het niet mogelijk om alle mensen met een (licht) verstandelijke beperking de mogelijkheid tot AVG-zorg te bieden als AVG's ook nog algemeen medische zorg op diverse verspreide locaties moeten leveren. In de ideale situatie levert de huisarts deze algemeen medische zorg dichtbij de patiënt

Resultaten

- Wekelijks is een AVG een middag aanwezig op de huisartspraktijk voor consulten met patiënten.
- Intercollegiale afstemming en raadpleging tussen huisarts en AVG is heel laagdrempelig.
- Ook de toegang tot het netwerk van de AVG en de beschikbaarheid om andere zorgvormen in te zetten is laagdrempelig.
- De kwaliteit van zorg voor mensen met een verstandelijke beperking is toegenomen doordat deze groep nu beter en efficiënter wordt geholpen.
- Het makkelijk kunnen raadplegen van de AVG heeft een groot leereffect voor de huisartsen over deze doelgroep en vergroot hun werkplezier.
- Huisarts Starmans gebruikt dit voorbeeld van samenwerking tussen huisartsen en AVG in de huisartsopleiding Leiden waar hij docent is.